

IDEJNO ARHITEKTONSKO-URBANISTIČKO RJEŠENJE ZA LOKACIJU
NOVOG GROBLJA U BERANAMA

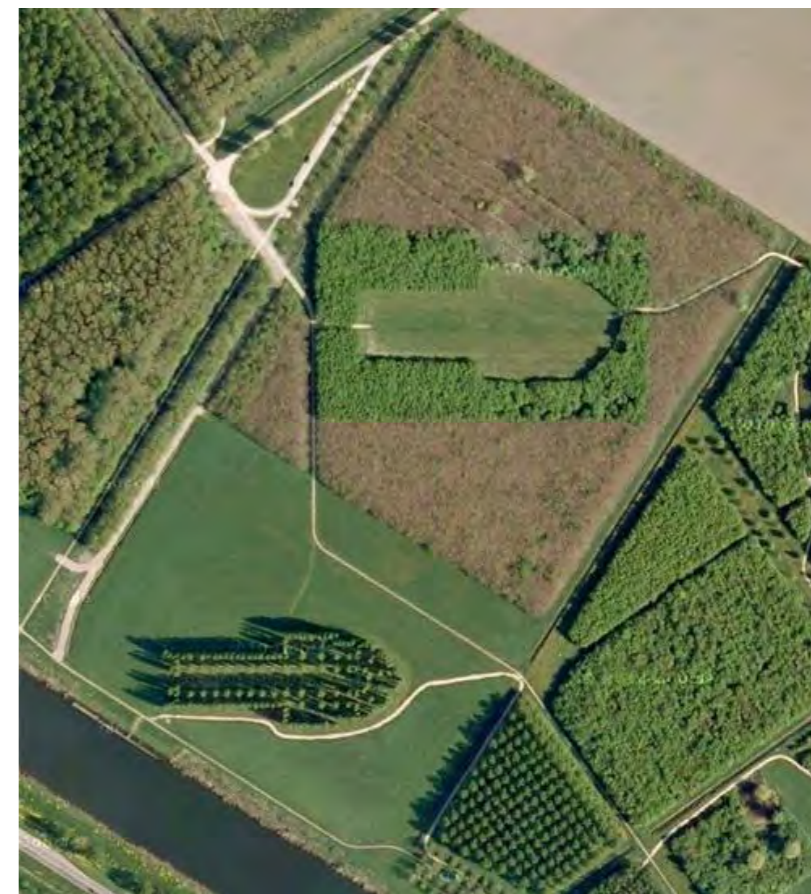
13111

Plan masa

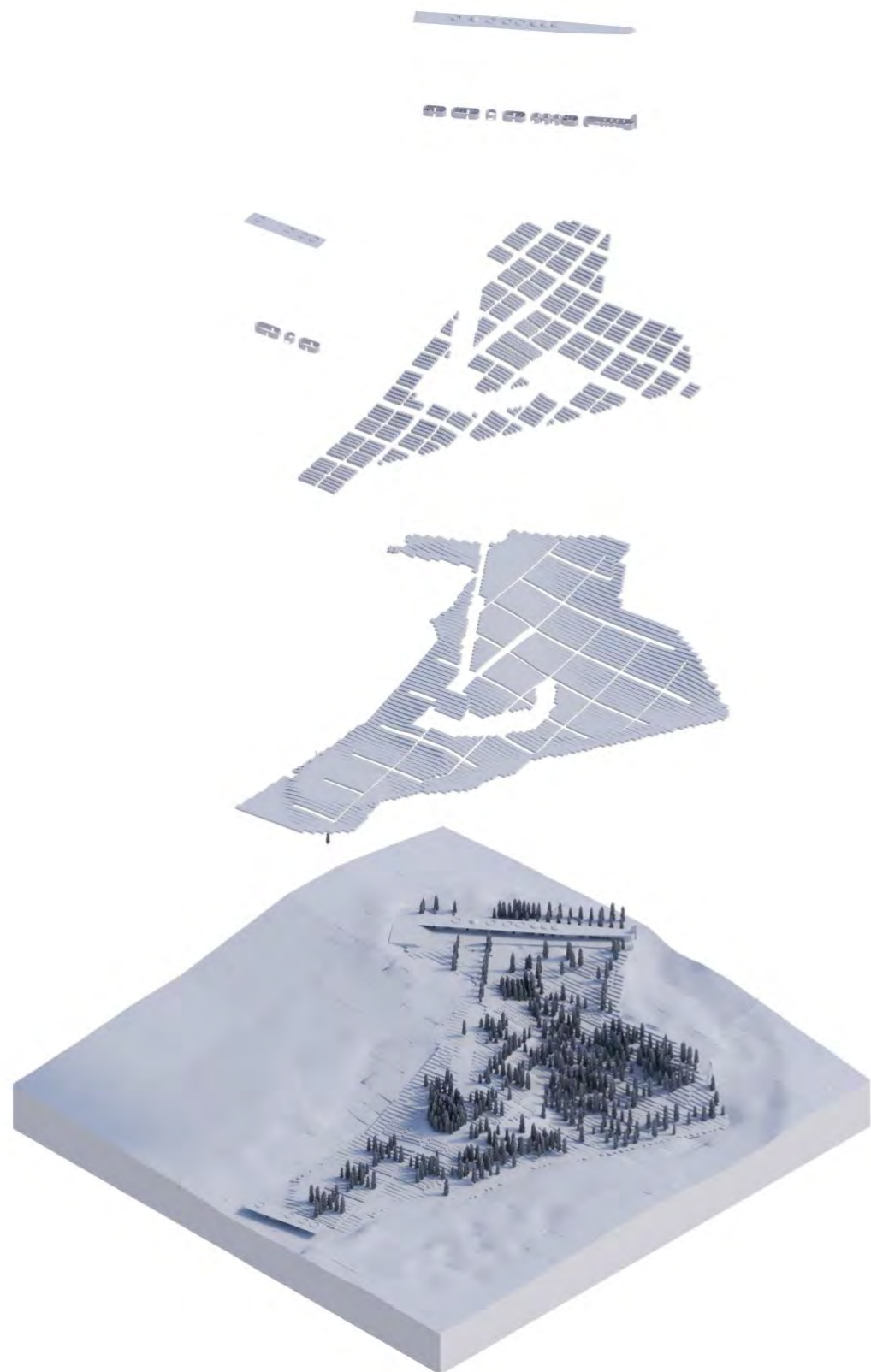
Konceptualno obrazloženje rješenja

Kontekst i koncept | Lokacija koja je konkursom predviđena za Novo groblje u Beranama karakteriše pokrenuta topografija koja na specifičan način vizuelno korelira sa naseljem. Topografija sa naglašenim visinskim denivelacijama terena iziskuje organski odnos po pitanju organizacije prostora parcela i staza-puteva. Takođe, autori su dali visok značaj optimalnoj orijentaciji grobnim mjestima – ka istoku, kao i optimalnom iskorišćenosti prostora po pitanju kapaciteta. Princip formiranja grobnih parcela definisan je partikularizacijom terena, pri čemu svako grobno mjesto hipotetički može imati svoju, zasebnu niveletu. Jasno je da bi se prilikom implementacije projekta taj princip aproksimirao i optimizovao, te uskladio sa principima građenja.

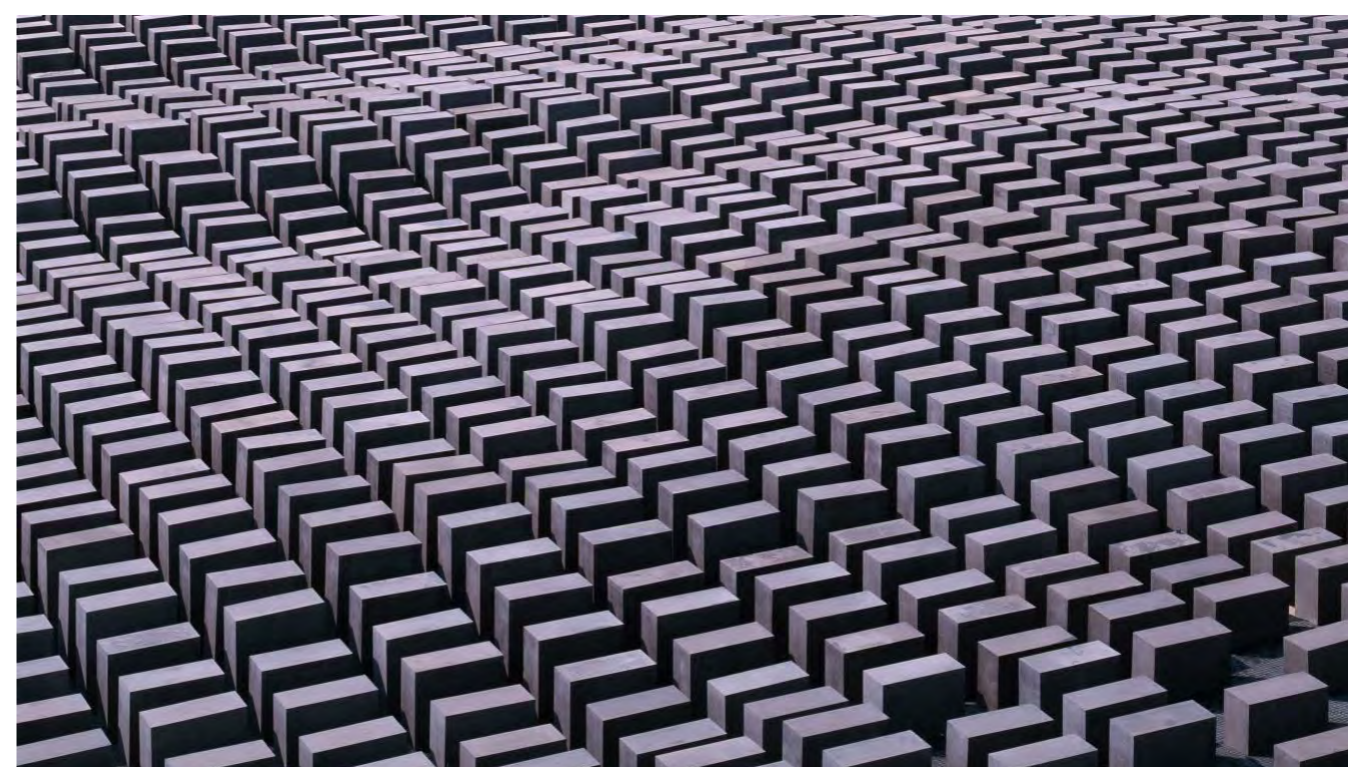

*Marinus Boezem, De Groene Kathedraal, 1987.

13111

Predložena ortogonalna matrica istok-zapad je načelno superponirana sa fizionomijom tla, čime je u odnosu na padove terena omogućen ugodniji nagib staza za kretanje ljudi i vozila. Ovim rješenjem se nastoji da se minimalno utiče na karakter terena, stoga su nivelacije parcijalne, i primenjuju se na pojedinačna grobna mjesta, čime se nastoji da se izbegnu visoki podzidi i naglašene škarpe. Zone koje su karakterisane naglašenijim nagibom terena projektovane su kao slobodni, zeleni prostori sa pešačkim stazama/ rampama.

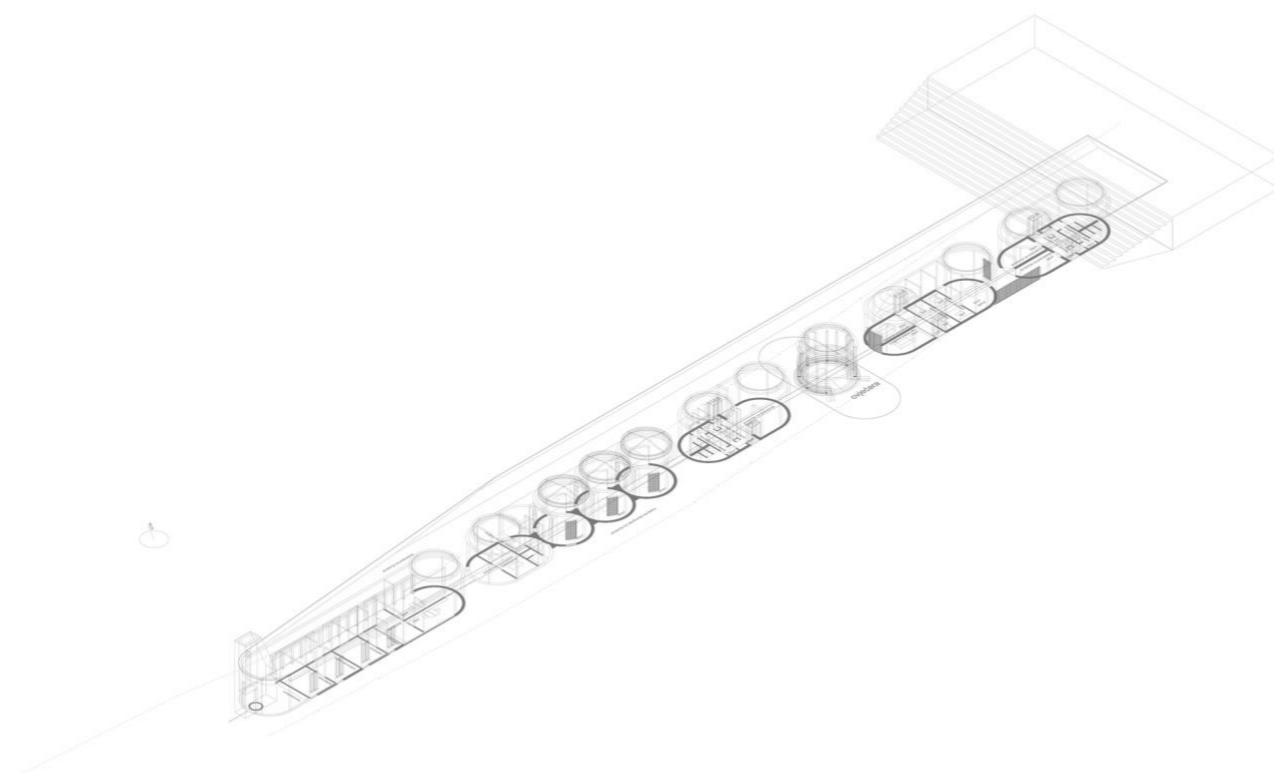
Peter Eisenmann, Memorijal u Berlinu, 2009.

Slojevi tla, konceptualni prikaz topografije: Princip formiranja grobnih parcela partikularizacijom terena

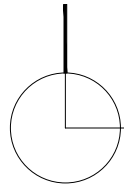
Arhitektonsko oblikovanje objekta

Konceptijski, objekat upravnog objekta Novog groblja u Beranama svodi se na arhetipski oblik kruga- valjka- kalote. Projektovani oblici su utemeljeni u savremenom arhitektonskom jeziku i izrazu. U funkcionalnom, organizacionom smislu, tipološki objekat je koncipiran kao paviljonski sklop.

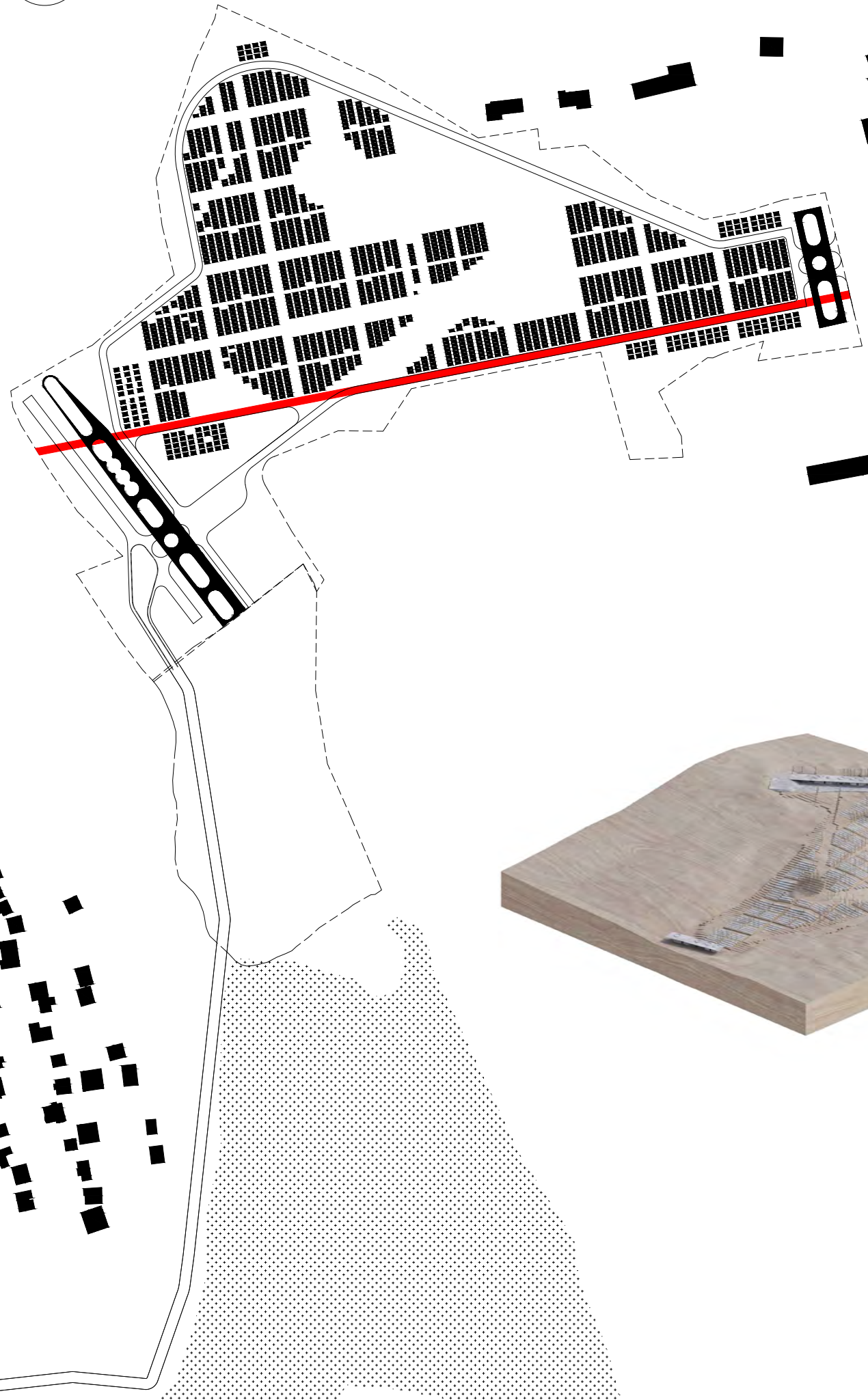
Centralni objekat Novog groblja postavljen je paralelno glavnom pristupu i svojom dispozicijom i geometrijom predstavlja zonu ulaska u groblje. Objekat je koncipiran kao kompozicija volumena koji su istovremeno autonomni i povezani u jedinstveni sklop. Svi sadržaji se nižu po jednoj osi tako da omogućavaju logično kretanje i snalaženje. Glavni, dvojni ulaz pozicioniran je tako da su sadržaji dva groblja diferencirani na desnu, odnosno lijevu stranu ulazne partije. Dakle, na desno od ulaza razvija se linija sadržaja i prostora koji pripadaju hrišćanskoj- pravoslavnoj tradiciji i obredu sahranjivanja preminulih, dok se na lijevo razvijaju sadržaji koji treba da upotpune funkcionisanje zatečenog muslimanskog groblja.

o Grafički dio - umanjeni panoi

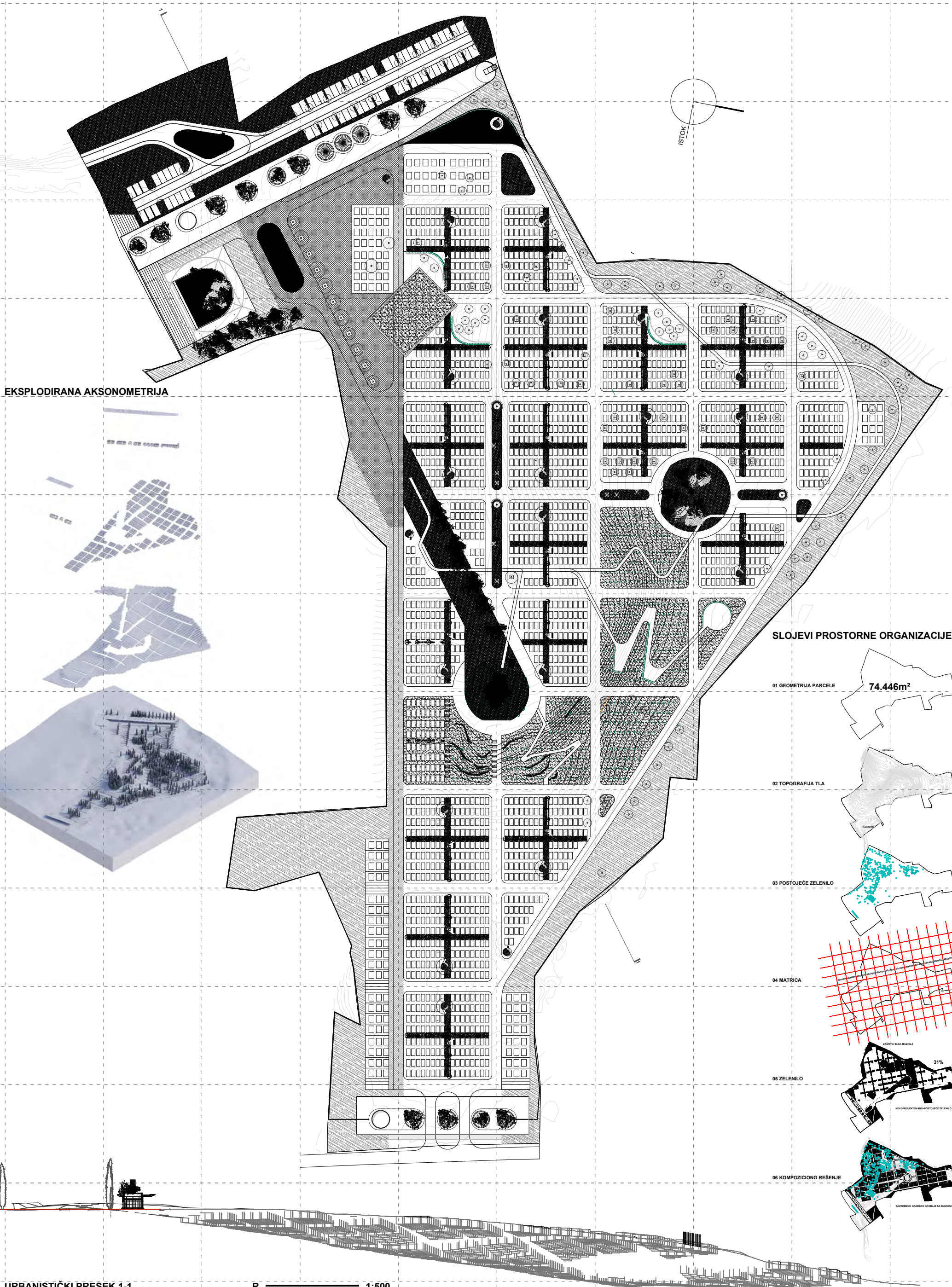

SITUACIONI PRIKAZ KONKURNOG RJEŠENJA U ŠIREM KONTEKSTU URBANOG OKRUŽENJA R1:1000

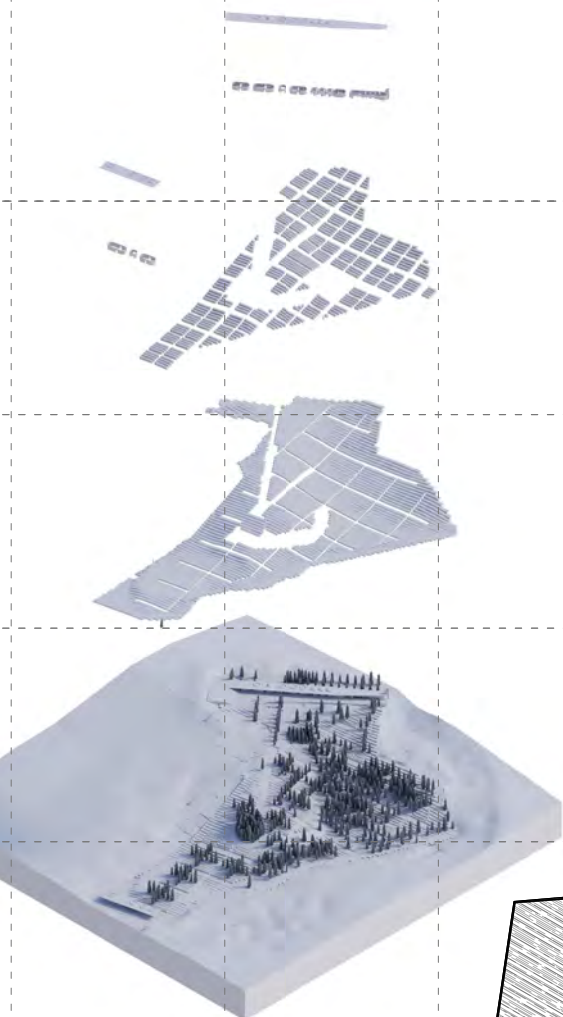

MODEL

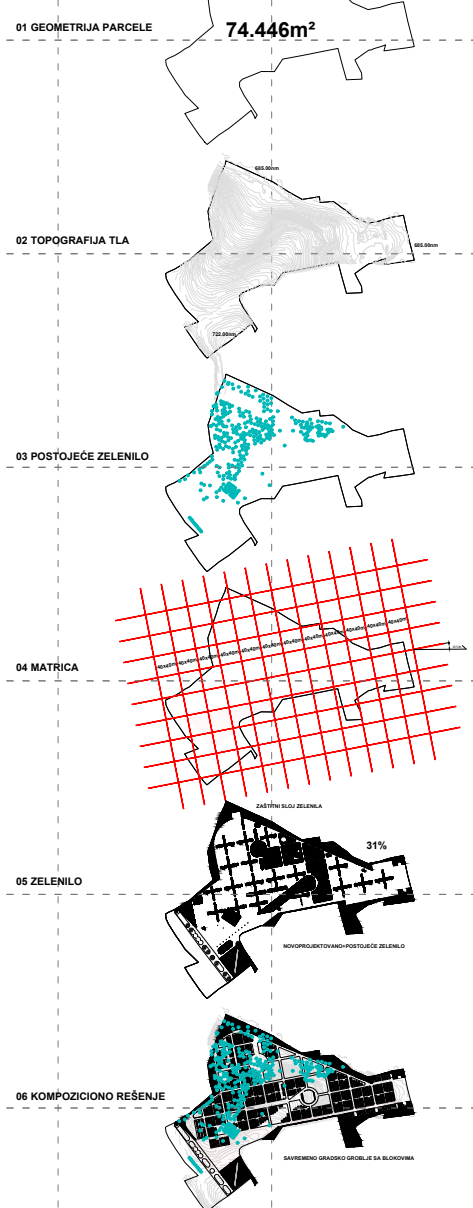
SITUACIONI PRIKAZ KONKURSNOG RJEŠENJA R 1:500

EKSPLODIRANA AKSONOMETRIJA

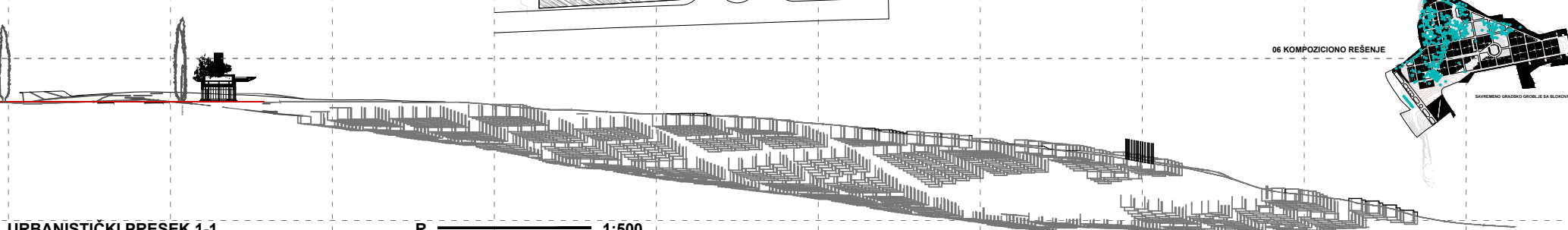

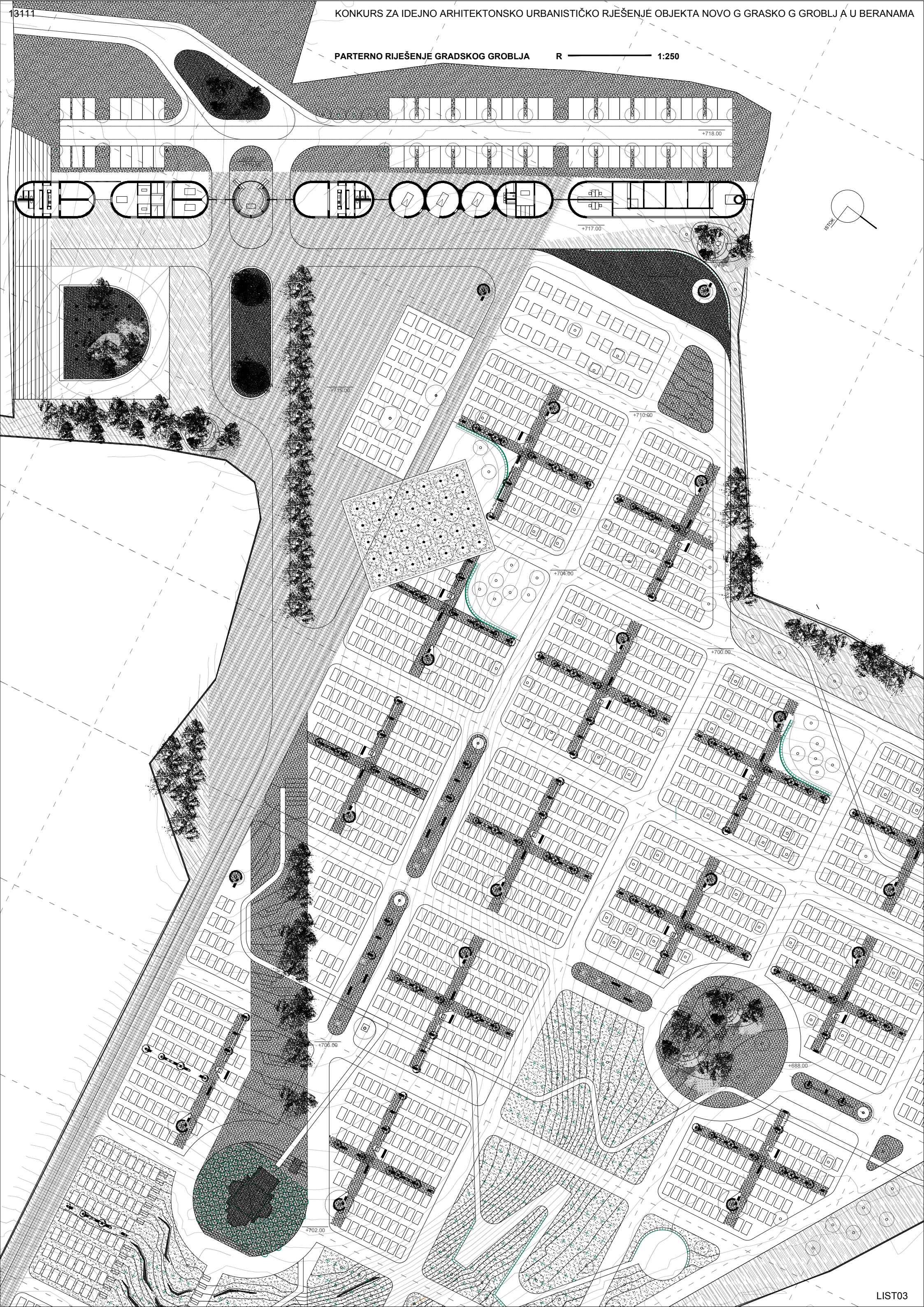
SLOJEVI PROSTORNE ORGANIZACIJE

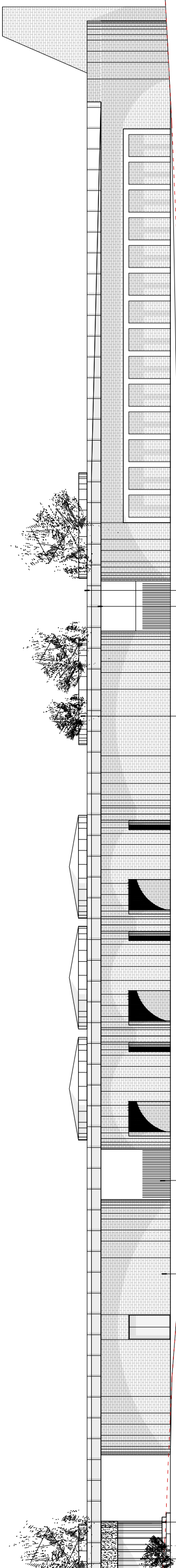

URBANISTIČKI PRESEK 1-1

R 1:500

ISTOČNI IZGLED R 1:100

Krovnna tavanica od AB sa slojevima ravnog krova
Plafon krovne ravni od bakarnog lima

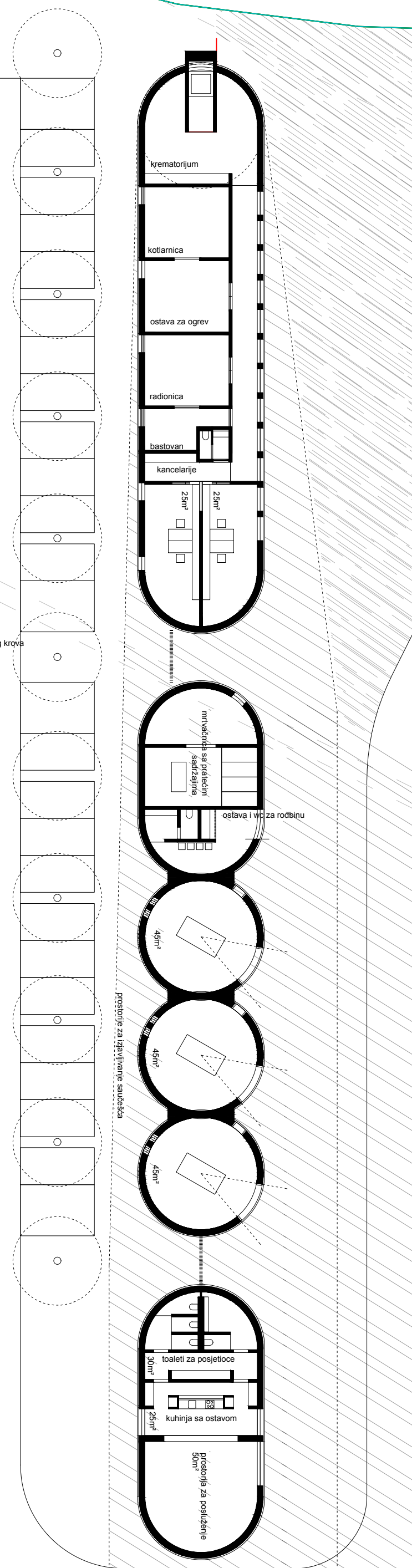
Betonske žardinjere

Ograda od čeličnih kutijastih profila -lamela

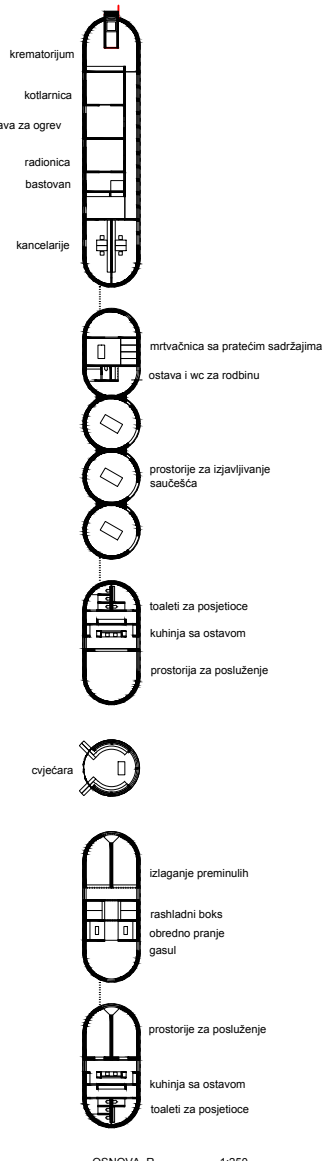
Fasadna obloga od opeke

Betonske kaskade za cvijeće

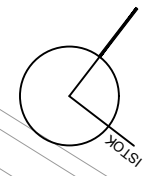
Profilirano staklo

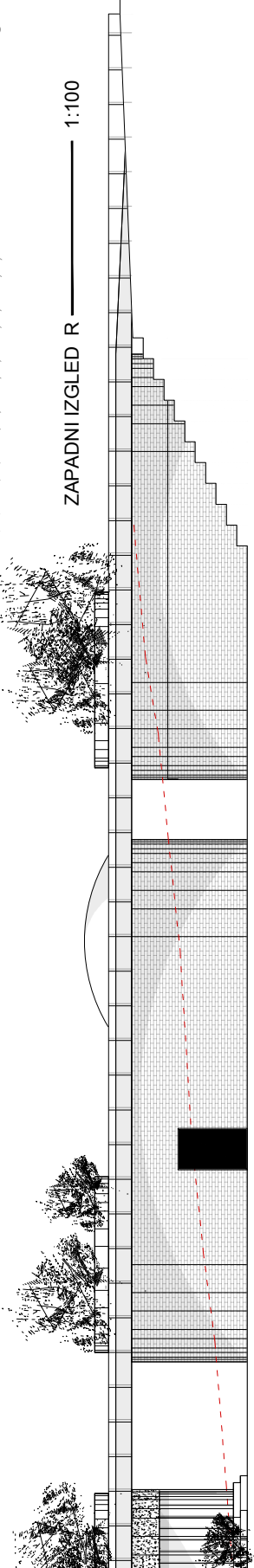
OSNOVA R 1:100

OSNOVA R 1:250

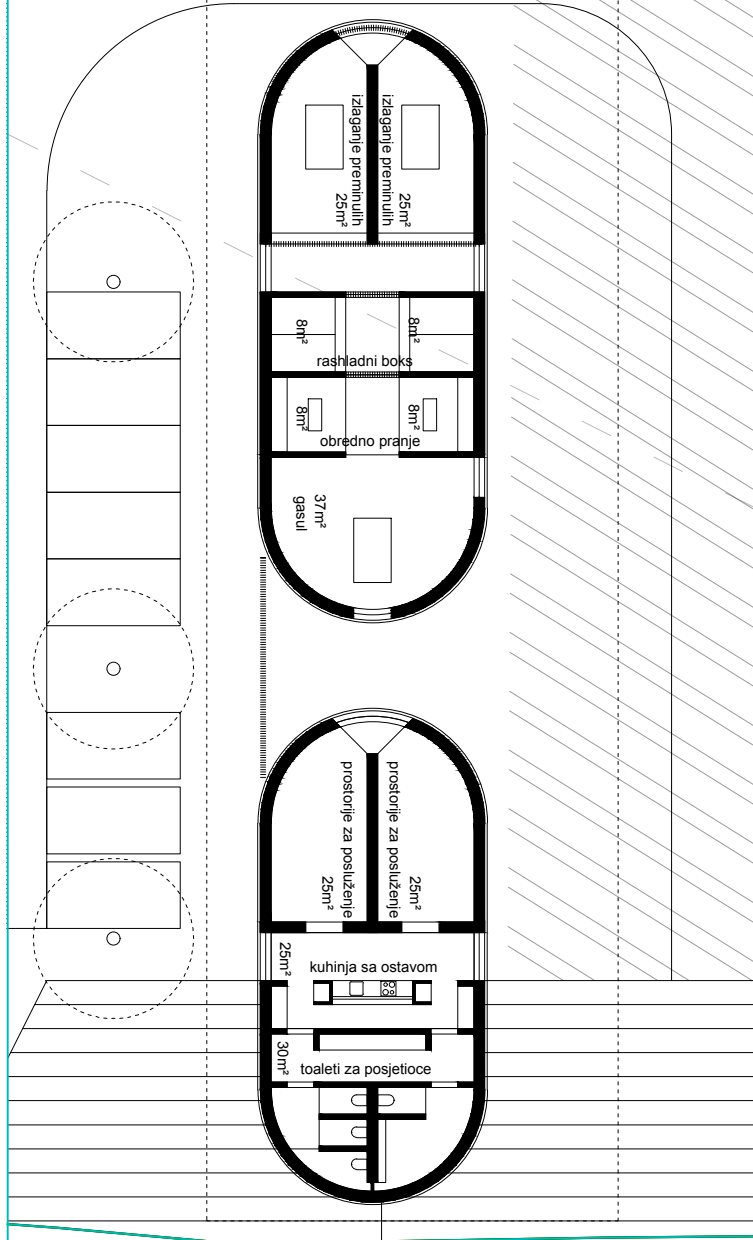
ZAPADNI IZGLED R 1:100

ISTOČNI IZGLED R 1:100

ZAPADNI IZGLED R 1:100

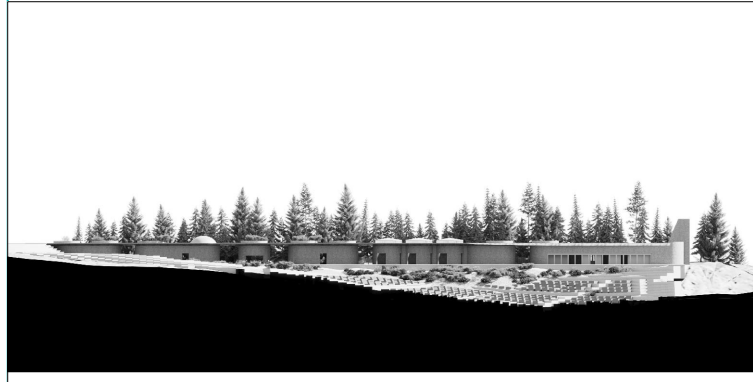
OSNOVA R 1:100

□ Tabela sa ostvarenim bruto i neto površinama, urbanističkim koeficijentima i spratnošću:

Opis prostorije-paviljona	Neto (m2)	Bruto (m2)
A. KAPELA SA MRTVAČNICOM		
A1 Prostorija za izjaviivanje sauešća	45 m2	55 m2
Prostorija za izjaviivanje sauešća	45 m2	55 m2
Prostorija za izjaviivanje sauešća	45 m2	55 m2
A1	135 m2	165 m2
A2.1 Mrtvačnica sa pratećim sadržajima	30+22 m2	
A2.2 ostava i wc za rodbinu	25 m2	
A2	77 m2	97 m2
A3.1 Prostorija za posluživanje	50 m2	
A3.2 Kuhinja sa ostavom	25 m2	
A3.3 Toaleti za posjetioce	30 m2	
A3	105 m2	139 m2
A. KAPELA SA MRTVAČNICOM	317 m2	401 m2
B. GASULHANA		
B1 Gasul	37 m2	
B1.1 Prostor za obredno pranje onih koji vrše molitvu (abdest)	16 m2	
B1.2 Rashladni boks sa spratnom komorom za 4 preminula	16 m2	
B1.3 Prostorija za izlaganje preminulih	25 m2	
B1.3 Prostorija za izlaganje preminulih	25 m2	
B1	119 m2	173 m2
B2 Prostorija za posluživanje	25 m2	
Prostorija za posluživanje	25 m2	
Kuhinja sa ostavom	25 m2	
Toaleti za posjetioce	30 m2	
B2	105 m2	139 m2
B. GASULHANA	224 m2	312 m2
C. PROSTOR ZA UPRAVU		
C.1 Kancelarija	30 m2	
C.1 Kancelarija	30 m2	
C.1.2 Nus prostorije	10 m2	
C.2.1 Prostor za boravak baštovana za održavanje zelenila	12 m2	
C.2.2 Ostava za alat sa radionicom za povremene popravke	28 m2	
C.3.1 Ostava za ogrev	28 m2	
C.3.2 Kotlarnica	28 m2	
C.4 Krematorijum	52 m2	
C. PROSTOR ZA UPRAVU	218 m2	305 m2
D. CVJEČARA	45 m2	55 m2
UKUPNO	909m2	1073 m2

OSTVARENI KAPACITETI

pristupni put

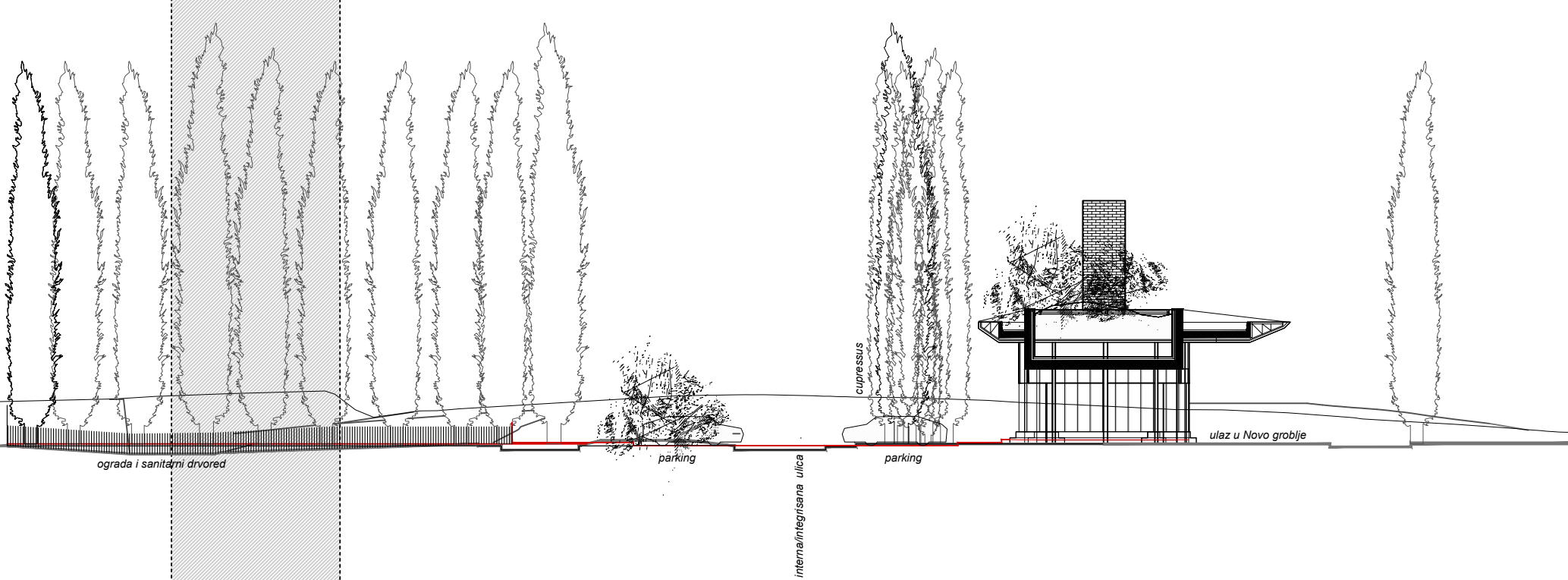
ograda i sanitarni dvored

parking

interna/integrirana ulica

parking

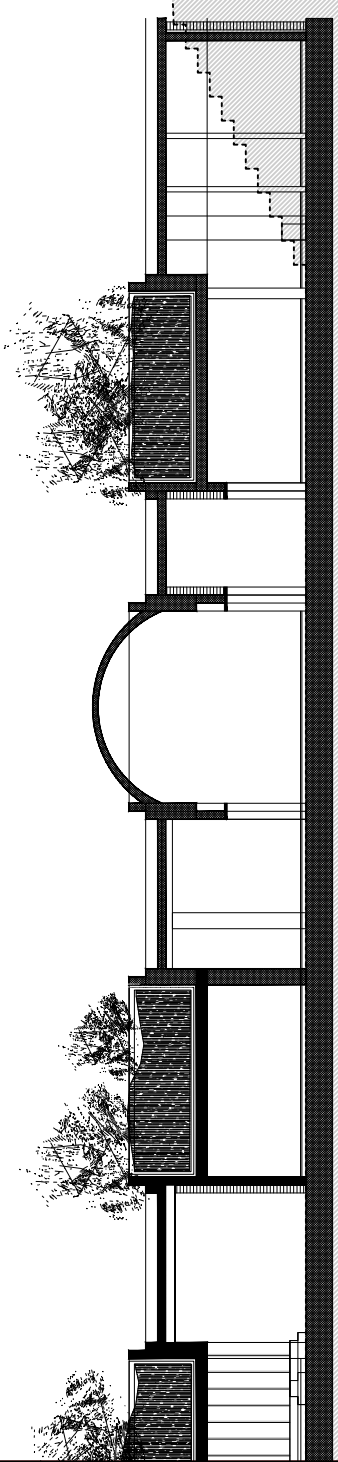
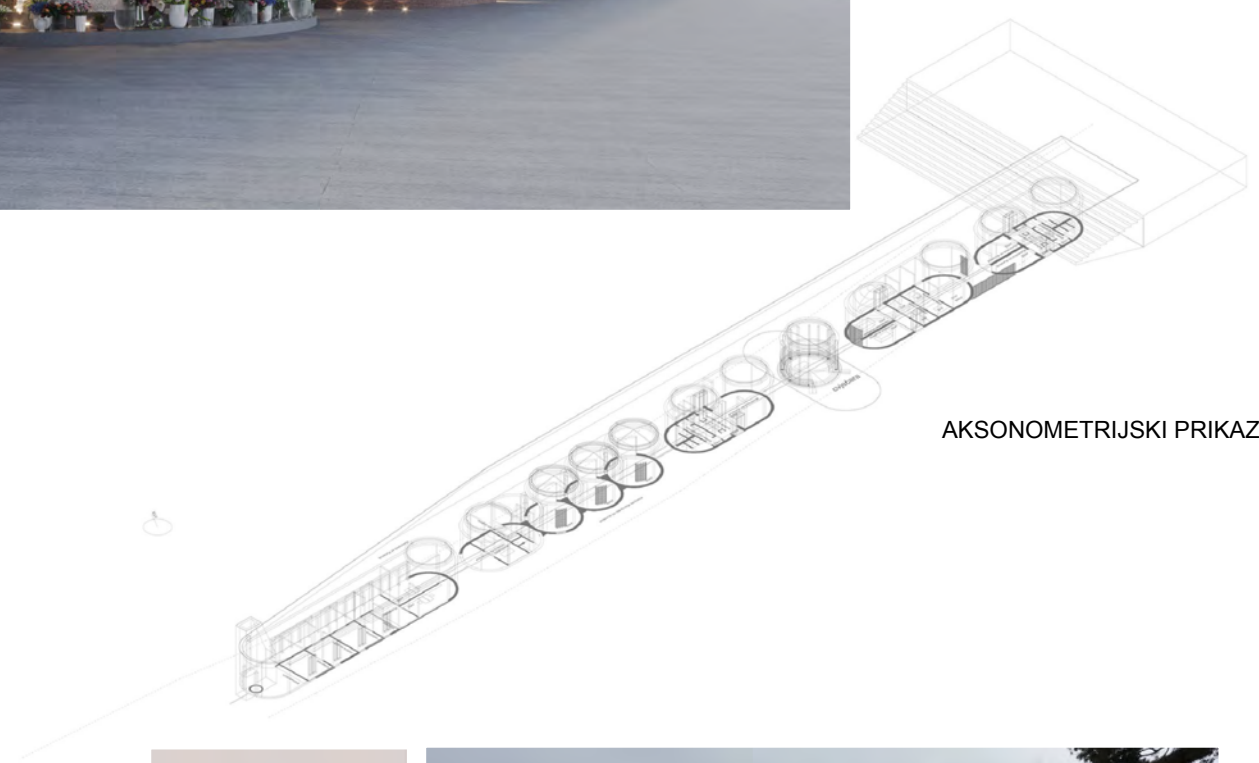
ulaz u Novo groblje

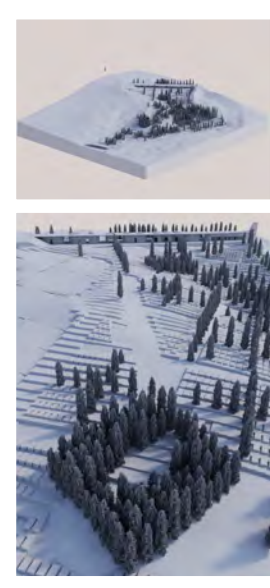
PROSTORNI PRIKAZ

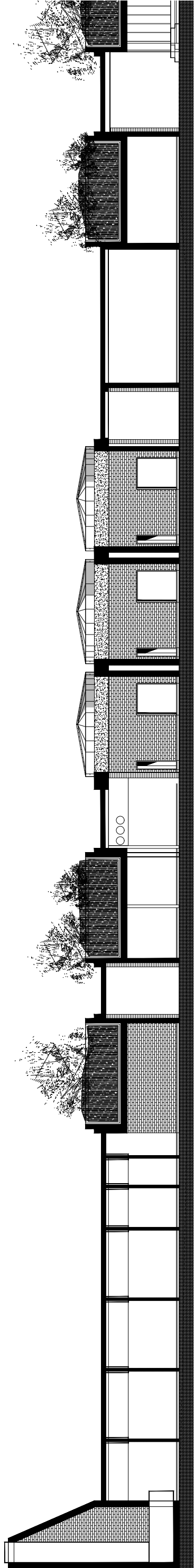

AKSONOMETRIJSKI PRIKAZ

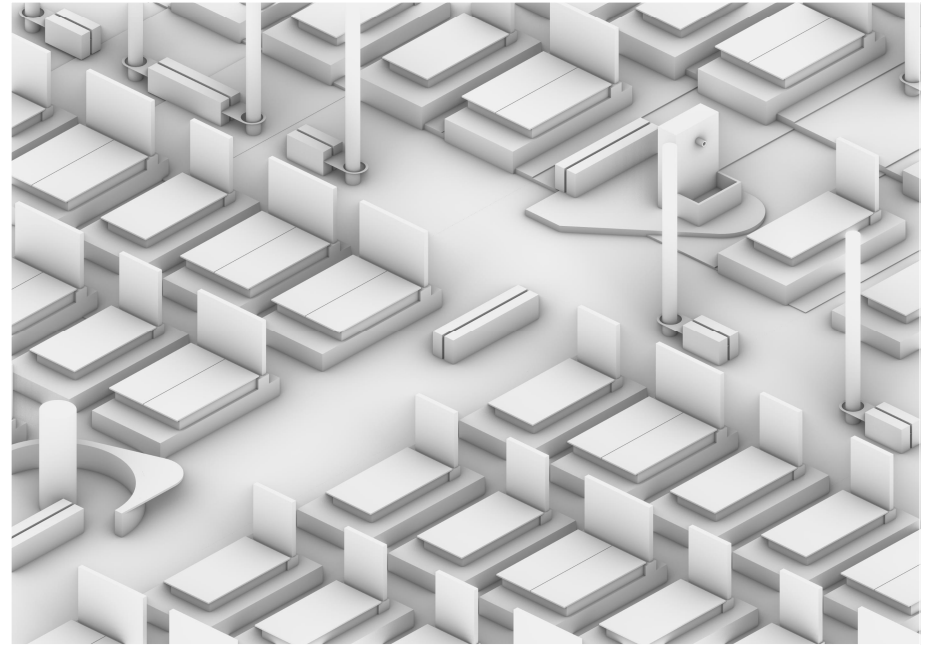

PROSTORNI PRIKAZ

AKSONOMETRIJSKI PRIKAZ DETALJA RAZRADE

PRIKAZ DETALJA RAZRADE R1:100

Crna Gora
Opština Berane

Adresa: ul IV crnogorske br.1
84300 Berane, Crna Gora
tel: +382 51 231 973
fax: +382 51 233 357
e-mail: arhitekta@berane.co.me

Služba glavnog gradskog arhitekta

29.09.2023. godine

Br: 13-333/23-100/1

IZVJEŠTAJ ŽIRIJA

NAZIV KONKURSA:

Konkurs za idejno arhitektonsko - urbanističko rješenje objekta – novo gradsko groblje u Beranama

RASPISIVAČ KONKURSA:

Opština Berane – Služba glavnog gradskog arhitekta
Ul. IV Crnogorske brigade br. 1
84 300 Berane

www.berane.me / www.berane.me/glavni-gradski-arhitekta-2

OVLAŠĆENO LICE RASPISIVAČA:

Sonja Simeunović -Vuković – v.d.Glavnog gradskog arhitekta
e-mail: arhitekta@berane.co.me

VRSTA I OBLIK KONKURSA:

Konkurs za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje objekta - novo gradsko groblje u Beranama je međunarodni, opšti, jednostepeni i anonimni.

JEZIK NA KOJEM SE RASPISUJE I SPROVODI KONKURS:

Raspisivač raspisuje i sprovodi konkurs na crnogorskom i engleskom jeziku.

PREDMET KONKURSA:

Predmet konkursa je izrada idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja u Beranama, koje bi trebalo da zadovolji primarnu svrhu, ali i da omogući dodatne prateće sadržaje koji pospješuju osnovnu ulogu objekta. Planirana lokacija se nalazi u zahvatu urbanističke razrade PUP-a Berane, zoni planiranog DUP-a "Jasikovac polje" koji nije donešen. Opređeljena površina za lokaciju je 74,446m² sa trenutnom namjenom poljoprivredno zemljište i ista obuhvata katastarske parcele br. 1150, 1151/1, 1151/2, 1154, 1155, 1156/1, 1156/2, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172/1, 1172/2, 1173, 1174, 1175, dio 1176 KO Budimlja.

Od učesnika se očekuje da ponude najkvalitetnije rješenje objekta novog gradskog groblja i uradi prostorna analiza uklapanja novog objekta / objekata sa svim svojim sadržajima u postojeći prostor sa detaljnim prikazom svih ograničavajućih faktora i potencijala prostora i da uskladi oblik predmetnog objekta / objekata sa već stečenim prostornim i planskim obavezama u neposrednom okruženju, uz uvažavanje svih odlika prostora i terena. Idejno rješenje bi trebalo da ostvari visoku ambijetalnu vrijednost i ostvari princip održivosti tokom izgradnje i upotrebe.

CILJ KONKURSA:

Opšti i krajnji cilj je stvaranje uslova za formiranje novog gradskog groblja i funkcionisanje komunalnog preduzeća i potreba sahranjivanja.

KONKURSNI ROK:

Rok za predaju radova bio je 23:59h (UTC+1) ponedjeljak, 18.septembar 2023. godine.

ČLANOVI ŽIRIJA I IZVJESTIOCI:

Članovi Žirija:

- **Sonja Simeunović - Vuković**, dip.inž.arh. - predsjednik žirija;
- **Srđan Tadić**, dipl. inž. arh.- član žirija;
- **Dr Rifat Alihodžić**, dipl. inž. arh. - član žirija;
- **Dr Grozdana Šišović**, dipl. inž.arh. -član žirija;
- **Aleksandra Vukićević**, dipl. inž. pejzažne arh.- član žirija;
- **Ivana Medojević**, spec. arh. – član žirija;
- **Mr Viktorija Nikolić**, dipl.inž.arh. – član žirija

Izvjestioci:

- **Snežana Marsenić**, dipl.inž.grad.
- **Marjan Obadović**, dipl.ecc.

TOK RADA ŽIRIJA:

Otvaranje konkursnih radova izvršili su izvjestioci sa predsjednicom Žirija, Sonjom Simeunović Vuković , 19 . septembra 2023. godine. Pripremljen je Zapisnik o otvaranju radova, koji je sastavni dio ovog Izvještaja. Istim je konstatovano da je u predviđenom roku, pristiglo 17 konkursnih radova, dok je nakon predviđenog roka pristigao 1 konkursni rad.

Izvjestioci su preuzeli foldere sa naznakom „podaci o autoru“ na čuvanje, u koje žiri nema uvid do utvrđivanja konačne rang liste učesnika i potpisivanja odluke o raspodjeli nagrada.

Održane su tri sjednice Žirija u punom sastavu i to 26. septembra, 28. septembra i 29. septembra 2023. god.

A/ Prva sjednica Žirija

Na prvoj sjednici, 26. septembra 2023.godine, izvršen je pregled i evaluacija 17 konkursnih radova . Konstatovano je sljedeće:

1. U konkursnom radu pod šifrom **53528** povrijeđen je uslov anonimnosti, te isti nije uzet u dalje razmatranje.
2. 16 konkursnih radova je uzeto u dalje razmatranje i to radovi pod šiframa:

32701, 18212, 92023, 59312, CEM 888, 13513, 1a2b3c, 13579, 94730, 44357, 13666, 17880, 16161, 13111, LNS998 i 23847

Žiri je izvršio uvid u sadržaj blagovremeno pristiglih radova, i jednoglasno odlučio da radovi pod šifrom: 92023, CEM 888, 13579, 94730, 13666, 16161, LNS 998 i 23847 nisu u potpunosti ispunili uslove tražene raspisom a da ostali radovi posjeduju kvalitete koji ih kandiduju za sledeći krug evaluacije.

B/ Druga sjednica Žirija

Na drugoj sjednici, 28. septembra, izvršen je pregled i evaluacija 8 konkursnih radova koji su na prethodnoj sjednici Žirija selektovani kao uži izbor a to su radovi pod šifrom: 32701, 18212, 59312, 13513, 1a2b3c, 44357, 17880 i 13111.

Od navedenih konkursnih radova, konstatovano je da 6 radova posjeduje kvalitete koji ih kandiduju za dodjelu nagrada i to radovi pod šiframa: **32701, 18212, 44357, 17880, 13111 i 59312.**

C/ Treća sjednica Žirija

Na trećoj sjednici, 29. septembra izvršen je pregled i evaluacija prema kriterijumima za bodovanje 6 konkursnih radova koji su na prethodnoj sjednici Žirija selektovani kao izbor za dodjelu nagrada.

Od 6 radova koji su ušli u uži izbor (šifre radova: 32701, 18212, 44357, 13111, 59312, 17880), žiri je izvršio pojedinačno rangiranje svih radova, tako što je za svaki od navedenih radova i dostavio sopstvenu rang listu.

Žiri je konstatovao da osim predviđenih nagrada (prvo mjesto, drugo mjesto, treće mjesto i otkup), 2 rada zaslužuju da dobiju posebne pohvale, za kvalitetan rad i doprinos razvoju institucije konkursa u Crnoj Gori.

Nakon što je svaki od članova žirija, izvršio rangiranje predloženih radova, dobijena je konačna rang lista:

ŠIFRA RADA	Sonja Simeunović Vuković	Srdan Tadić	Dr Rifat Alihodžić	Grozdana Šišović	Aleksandra Vukićević	Ivana Medojević	Viktorija Nikolić
32701	II	II	II	I	II	II	I
18212	I	I	III	II	I	I	II
59312	pohvala	pohvala	otkup	pohvala	pohvala	pohvala	pohvala
44357	III	otkup	pohvala	otkup	otkup	otkup	otkup
17880	otkup	/	I	/	pohvala	pohvala	pohvala
13111	pohvala	III	pohvala	III	III	III	III

Konačna rang lista

NAGRADE	ŠIFRE RADOVA
1	18212
2	32701
3	13111
OTKUP	44357
POHVALA	59312
POHVALA	17880

Kako je članom 35 Pravilnika o načinu i postupku raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za idejno arhitektonsko rješenje definisano da Žiri donosi odluku dodjeljivanju nagrada i otkupa većinom glasova svih članova žirija, to je u nastavku dat pregled glasanja:

Prva nagrada (šifra rada 18212): 4 glasa od 7

Druga nagrada (šifra rada 32701): 5 glasova od 7

Treća nagrada (šifra rada 13111): 5 glasova od 7

Otkup (šifra rada 44357): 5 glasova od 7

Pohvala 1 (šifra rada 59312): 6 glasova od 7

Pohvala 2 (šifra rada 17880): 3 glasa od 7

IZVJEŠTAJ ŽIRIJA O KONKURNIM RADOVIMA

1. RAD POD ŠIFROM „18212“ (prva nagrada)

Postavka i rješenje objekta, kontekst

Poluatrijumska kuća (Kapela) je ukopana sa dvije strane zbog spuštanja na nisku kotu, približavajući se tako što nižoj - udobnijoj vezi sa glavnim grobljanskim putevima. Ovu, uslovno rečeno, "manu" (kripto koncept je neuobičajen u lokalnoj sredini) autori kompenzuju, razrješavanjem glavnog prilaza Kapeli sa "lica" (kao što je veoma važno i u obrednoj proceduri - odnos prema licu).

Autori vješto koriste glavnu ulicu i denivelaciju parkinga za prirodno slivanje i dolazak sa prednje strane u zonu trga. Ta odluka da se sa lica i iz jedne tačke, direktno sa ulice, put račva prema goroblju i trgu je žiri ocijenio kao najjednostavniji i najbolji način pristupa. S druge strane, položaj objekta dominantno istok-zapad (za razliku od drugonagrađenog rješenja) ima kao svojevrsni nedostatak "okretanja leđa" muslimanskom goroblju, koji je donekle nadomješten uvedenim pješačkim vezama.

Projektom je ispunjen potencijal zadatka da se na istaknutoj poziciji lokacije kreira reprezentativna struktura sa zajedničkim platoon-trgom za obje konfesije. U funkcionalnom smislu, organizacija prostora je odlično projektovana, uz logičan raspored svih glavnih zona i komunikacija kao i dobro dimenzionisanje i funkcionalnu organizaciju pojedinačnih prostorija.

Urbanizam, groblje

Najveća prednost ovoga rada u odnosu na ostale je promišljeno i solidno razrađeno rješenje samog groblja.

Groblje je parkovskog tipa, prilagođeno konfiguraciji terena. Ovo je gotovo jedini rad koji je pažljivo pratio izohipse i ponudio realno prilagođavanje funkcije groblja dosta strmoj padini izbjegavajući značajne građevinske zahvate.

Jasno je čitljiva namjera autora da na što cjelovitiji način sagleda i riješi problem savladavanja nivelacionih razlika i omogući što komforniji način korišćenja prostora uz njegovo obogaćivanje parkovski riješenim površinama i zelenilom. Glavni grobljanski putevi su dati u kružnim vezama, prateći morfologiju, te takođe daju i odgovor traženoj faznosti izvođenja, čime se rad izdvaja u odnosu na druga rešenja.

Rad koristi strategiju segmentacije grobnih zona po izohipsama, kreirajući na taj način funkcionalno urbanističko rješenje koje ne iziskuje velike razlike u nivoima (podzide). Rješenje se odlikuje mjerom-ravnomjernim rasporedom izgrađenog i neizgrađenog dijela, izbjegavajući efekat tvrdog "tapaciranja".

I u vizuelnom i ambijentalnom smislu, zadržan oblik i karakteristike izvorne padine prepozanti su kao veoma važan kvalitet. Ovo groblje ne samo što nudi koncept mjere prirodnog i urbanog (dobar i kontekstualan odgovor samoj lokaciji) već i očuvanjem prirodnosti brda ostvarena je veza sa arhetipskim slikama starih crnogorskih grobalja "na brdu", "na glavici".

Odluka da polja budu uzanija (po izohipsama), sem očuvanja brda, omogućava i intimnije segmente u odnosu na velike ortogonalne površine. Princip "slijepih rukavaca" i pored njihove brojnosti je ipak primjeren jasnoći i snalaženju u prostoru koji je vać po sebi jasan - izložen "kao na dlanu", samim nagibom.

Autori su posebnu pažnju posvetili pejzažnom uređenju groblja, u cilju stvaranja prijatnog okruženja za sve posjetioce. Pozicioniranje parka u najnepristupačnijem dijelu lokacije (centralna uvala) i "ušuškanost" parkovskom zonom zaštitnog zelenila prema okruženju, je dio te dobre strategije. Gustina i spratnost zelenila je naglašena u zaštitnom pojasu, na terenima većeg nagiba i oko glavnih staza. Ostavljena je izvjesna mogućnost uklapanja i zadržavanja postojeće biljne zajednice drveća i žbunja nakon vrednovanja. Korišćenje različitih kategorija i spratnosti vegetacije je dobro koncipirano (jedino vertikale iz familije ciparisa više pripadaju mediteranskom podneblju, ali se može predložiti sjeveru primerenija vrsta slične forme). Rad koristi prirodno prikupljanje atmosferskih voda, porodne površine.

Pješačke staze kroz park i pristupni "rukavci" se superponiraju u odnosu na organsku strukturu Groblja Parka. Autori su uspješno spojili prirodne karakteristike terena za koncept uređenja groblja i parka u isto vrijeme, čime je stvoren jedinstven prostor za sjećanje i parkovsko korištenje (kao kod mnogih poznatih Evropskih groblja, žiri smatra o da je ova dvojnost bila poželjna).

RAD POD ŠIFROM"18212"			
	KRITERIJUMI	BODOVI	OSTVARENI BODOVI
1	Prostorni kriterijumi - prostorni koncept rješenja, odnos djelova i cjeline prostora, arhitektonske vrijednosti, prostorni komfor, kvalitet prostora, inženjerska racionalnost i tehnička izvodljivost	0-30 bodova	28
2	Programski kriterijumi - funkcionalnost i funkcionalna opravdanost rješenja, racionalno korišćenje prostora, poštovanje i ispunjavanje konkretnog zadatka i prostornog programa	0-30 bodova	28
3	Estetski kriterijumi - originalnost, inovativnost, izvornost i kreativna posebnost, cjelovitost i dosljednost rješenja -ostvareni vizuelni efekat unutar i van predmetnog područja	0-15 bodova	15
4	Ekološki kriterijum - odnos prema zaštiti, očuvanju i unapređenju kvaliteta životne sredine, održivo korišćenje prirodnih resursa, energetska efikasnost i korišćenje obnovljivih izvora energije	0-15 bodova	15
5	Ekonomski kriterijum - ekonomičnost i ekonomski aspekti projektovanog rješenja, ekonomska adekvatnost rješenja u konkursnom zadatku, racionalnost i praktičnost, pouzdanost u korišćenju i eksploataciji, predviđeni troškovi održavanja u odnosu na karakter prostora	0-10 bodova	9
UKUPNO			95

Preporuke žirija:

Budući da prvonagrađeno konkursno rešenje predstavlja direktan osnov za raspisivanje tendera za izradu Glavnog projekta, i to bez prethodne revizije, konstatovano je da je prvonagrađeni konkursni rad potrebno dopuniti i korigovati prema smjernicama i komentarima stručnog žirija.

Korigovano rešenje je neophodno izraditi u roku od 20 radnih dana od dana objavljivanja rezultata konkursa i dostaviti u pdf-u i dwg formatu na e-mail arhitekta@beranc.co.me

1. Uraditi konceptualno rešenje ograde kompleksa, kao dopunu zelenom pojasu formiranom duž granica parcele
2. Zajednički trg objediniti korekcijom dimenzija konstruktivnih elemenata, tako da se izbjegne vizuelna podjela na pravoslavni i muslimanski dio trga/atrijuma, koja je trenutno prisutna u rešenju.
3. Poboljšati vezu glavnog prostora za okupljanje sa prostorom muslimanskog groblja. Takođe, ukoliko postoji nivelaciona mogućnost, formirati direktniju kolsku vezu između objekta za ispraćaj i muslimanskog groblja.
4. Kod pravoslavnih kapela, formirati predprostor po istom sistemu kako je to urađeno u muslimanskom dijelu. Prostorije za primanje saučesća su dovoljne površine (veće od traženog minimuma) tako da se ova intervencija može izvesti bez značajnog povećanja površine objekta. Zadržati dimenzije postojećeg platoa i trema, uz eventualnu malu korekciju pozicije.
5. Kod muslimanskog dijela objekta, izmijeniti pozicije ulaza u abdest (orjentisati ih prema mokrim čvorovima) i dodati odvojeno toalete za korišćenje od strane rodbine preminulih.
6. Rješenje zelenog krova korigovati tako da se manji dio zadrži kao javna površina, dok se prostor krova iznad platoa (nadstrešnica objekta) ne može koristiti za kretanje ljudi, osim za potrebe održavanja. U skladu sa tim, potrebno je promijeniti i položaj zaštitne ograde na nivou krovne bašte.
7. U dijelu groblja preispitati da li se može dodati još grobnih mjesta i provjeriti sve nivelacione kote u parteru. Takođe, ponuditi mogućnost ulaza u groblje iz postojeće saobraćajnice na istočnoj strani i uz ulicu dodati parking prostor.
8. Rješenje dodatno dopuniti informacijama o predloženim materijalima za finalnu obradu svih spoljnih i unutrašnjih površina.

2. RAD POD ŠIFROM „32701“ (druga nagrada)

Objekat i prostori

Rad se izdvaja izuzetno uspješnim rješenjem objekta u formi skladno projektovane i pametno uvezane arhitektonske grupacije. Rad posebnim senzibilitetom okuplja paviljonske djelove: kapelu, gasulhanu, administrativni dio i prateće sadržaje. Promišljen odnos izgrađene strukture prema morfologiji terena, vješto zoniranje prodora i nivelisanje dijelova i cjeline ovaj značajno ukopani objekat, znalački pretvara u naizgled paviljonski.

Rad daje sjajnu segmentaciju na podcjeline ujedinjene objedinjujućom "aurom" - nadstrešnica zajedničkog platoa koja lebdi iznad objekta. Efektu oslobađanja od zatvorenosti prostora, pri tom ne kvareći mjeru intime, u prilog ide predlog dodatnog zida (kamenog zida koji hvata jedan veći prostor). Žiri naglašava ovu odluku o superponiranju prostora omeđenog nižim zidom, i prosotora u tremu, kao vanredno dobru! Ovim metodima autori dodatno "oslobađaju" prostor Kapele i od konstruktivne neminovnosti-banalnosti.

Posebnu vrijednost predstavlja odluka o dispoziciji osnove koja se približava pravcu sjever-istok, time dajući izvjesnu ravnopravost u orijentaciji i vezi prostora zajedničkog trga sa grobljima obje konfesije.

Prostor ovičen kamenim permeabilnim zidom talentovano "hvata prirodu", dodajući na taj način prirodni element arhitektonskom ortogonalnom oblikovanju i doprinoseći estetici ovog izvanrednog prostora. Kapelni Trg, za ovo posebno okupljanje posjetilaca, je koliko dovoljno otvoren prema vidiku na groblje i prema pojedinačnim kapelama toliko i dovoljno intiman. Prostor je dodatno obogaćen različitim zelenim ali i vodenim površinama (čija održivost je upitna).

Dakle, u najvećoj mjeri žiri pohvaljuje artikulaciju ambijenata otvorenih i zatvorenih prostora objekta, dimenzionisanje glavnih prostora i komunikacija, arhitektonsko - oblikovna rješenja i sam karakter arhitekture koja ima dovoljnu dozu skralnosti, koja mu po namjeni pripada. Ovo rješenje objekta nudi, po mišljenju cjelokupnog žirija, najbolju i najprikladniju atmosferu svojoj namjeni od svih konkursnih radova. Među malobrojnim nedostacima u projektu kapela, žiri je konstatovao nepovoljnu proporciju predprostora za izlaganje pokojnika. Ovaj propust i još neki drugi, pokazuju nedovoljno poznavanje lokalnih obrazaca u procesima izjave saučešća, kod obje konfesije (što je primjetno kod većine pristiglih radova). U kapeli za korisnike islamske vjeroispovjeti neophodno bi bilo izvršiti prekomponovanje određenih prostora u cilju bolje funkcije.

Prepoznat je i pohvaljen autorski pristup koji odlikuje jednostavnost u stvaranju prepoznatljivog ambijenta koji na nepretenciozan način daje poseban identitet samom prostoru, spajajući funkcionalnost sa dobrom mjerom simboličke slike. Projekat na određeni način afirmiše personalnu kontemplaciju nad ljudskom sudbinom i utješnu povezanost sa zajednicom, okruženjem i prirodom. Ovo je po mišljenju svih članova žirija bio najbolji objekat Kapele.

Urbanizam-pristup

Kontaktne komunikacije, prilazi sa pristupnog puta, posebno pomenuta veza sa postojećim muslimanskim grobljem i cirkulacija pješačkog i kolskog saobraćaja ka novoplaniranom pravoslavnom groblju su na zavidnom nivou.

Sa prilaznog platoa, objekat je skoro nevidljiv i ukopan, međutim jasno naglašeni ulaz i monumentalno stepenište kojim se dolazi do predviđenih sadržaja, na poseban način otvaraju pogled ka prostoru groblja. Problem dominantnog pristupa objektu sa krova ovdje nije prepoznat kao kvalitet. Takođe udobnost veze (naročito za starija lica, distanca, nagibi i širine staze) prema kapeli nisu na visokom nivou, kao što je sama arhitektura kuće.

Groblje

Rješenje groblja se odlikuje finim prirodnim senzibilitetom, no groblje je "stidljivo" prikazano. Stav žirija je da je prava šteta što ga autori nisu više i bolje razradili i time dostigli i upotpunili arhitektonsku izvrsnost objekta Kapele.

Kao kod prvonagrađenog rada, groblje je takodje parkovskog tipa, ali sa ortogonalnom matricom donekle problematično prilagođenom konfiguraciji terena. Saobraćajno rješenje se svodi na jedan zavojit kolski put koji povezuje cijelu lokaciju, bez kružnih veza ili brzih veza, i to predstavlja najveći nedostatak rješenja.

Možemo samo da naslutimo da li je bilo moguće pauze između ortogonalnih polja ozeleniti na taj način da sve izgleda tako prirodno kao na renderinzima (ukupna atmosfera prirode u ovom radu je najsugestivnija) i da to zelenilo može sakriti visoke pozide. Nagib se grafički inteligentno savladava uklapanjem modula za određeni tip nagiba, i sve je prošarano niskim i visokim zelenilom. Ipak, pojedini nivoi na mnogo mjesta prave previsoke podzide. Ostavljena je mogućnost zadržavanja postojeće vegetacije. Oko kompleksa je planiran zaštitni zeleni pojas.

U ukupnom utisku o projektu i ambijentu, imponuje prostor zajedničkog trga-dvorišta, podcrtan tom lebdećom, nadstrešnicom koja ne samo što integriše spoljni prostor već daje i mogućnost za objekte koji se mogu fazno graditi. Autor(i) su osjetili problem, mimikrijskog, niskog pozicioniranja u teren i naglasili vertikalnu dimnjaku kotlarnice i krematorijuma. Ovaj elemenat na određeni način podcrtava cilj dolaska i mjesto događaja sa pijetom. Takođe i ovim efektom i istaknutom lebdećom nadstrešnicom "aurom" ovaj rad, značajno se izdvaja od ostalih, koji su imali sličan projektantski pristup. Arhitektonska kompozicija je uspjela sa posebnim senzibilitetom za proporcije kao i promišljeno kontrastiranje primijenjenih materijala.

RAD POD ŠIFROM "32701"			
	KRITERIJUMI	BODOVI	OSTVARENI BODOVI
1	Prostorni kriterijumi - prostorni koncept rješenja, odnos djelova i cjeline prostora, arhitektonske vrijednosti, prostorni komfor, kvalitet prostora, inženjerska racionalnost i tehnička izvodljivost	0-30 bodova	26
2	Programski kriterijumi - funkcionalnost i funkcionalna opravdanost rješenja, racionalno korišćenje prostora, poštovanje i ispunjavanje konkretnog zadatka i prostornog programa	0-30 bodova	29
3	Estetski kriterijumi - originalnost, inovativnost, izvornost i kreativna posebnost, cjelovitost i dosljednost rješenja - ostvareni vizuelni efekat unutar i van predmetnog područja	0-15 bodova	15
4	Ekološki kriterijum - odnos prema zaštiti, očuvanju i unapređenju kvaliteta životne sredine, održivo korišćenje prirodnih resursa, energetska efikasnost i korišćenje obnovljivih izvora energije	0-15 bodova	12
5	Ekonomski kriterijum - ekonomičnost i ekonomski aspekti projektovanog rješenja, ekonomska adekvatnost rješenja u konkursnom zadatku, racionalnost i praktičnost, pouzdanost u korišćenju i eksploataciji, predviđeni troškovi održavanja u odnosu na karakter prostora	0-10 bodova	9
UKUPNO			91

3. RAD POD ŠIFROM „13111“ (treća nagrada)

Žiri je pozitivno ocijenio napor autora da integralno komponovanim arhitektonskim gestom tretira prostor groblja i pratećeg objekta kao čitljivu i jedinstvenu arhitektonsko - urbanističku cijelinu.

Objekat paviljonskog tipa u jednoj osi, postavljen paralelno glavnom pristupu i svojom dispozicijom i geometrijom obeležava zonu ulaska u groblje - ekonomičan je, interesantnih volumena, oblika i materijalizacije.

Parterno uređenje podrazumeva specifičnu simboličnu prostornu matricu kojom se groblje uklapa u teren uz smicanje visina pojedinačnih grobnih mjesta. Pravilna istovetna polja daju fleksibilnost da se kroz njih,

bez određenog poretka, integriše postojeća i nova vegetacija. Kontrast predstavljaju masivi drveća u pravilnim formacijama. Parkovski zeleni elementi su smješteni u djelove sa izraženim nagibima terena. Promišljanje kompozicije daje izuzetan umjetnički utisak.

Ovaj rad se među ostalima takođe izdvojio i jedinstvenim konceptom grupisanja izgrađenih sadržaja, organizujući sve tražene funkcionalne cjeline linearno, ispod jednog strukturalnog elementa - prepuštene krovne ravni, dok su posebni sadržaji vizuelno i prostorno segmentirani zaobljenim formama i materijalizacijom. Ovakva organizacija omogućava efikasno korišćenje prostora i čini ga praktičnim za posjetioce. Arhitektonski izraz je nenametljiv i jednostavan, bez pretenzije da bude ekspresivan u prostoru. Upotrebom neutralnih boja i materijala, stvorena je atmosfera mira i vizuelne i simboličke tišine. Ubedljiv izraz i materijalizacija bolje su ocenjeni nego neka konkretna projektantska rešenja u samoj funkciji objekta. Posebno je uočena nedovoljno dobra pozicija pojedinih značajnih prostora u zoni objekta za muslimanske obrede ispraćaja, kao i blizina parking mesta ispred ovih prostora.

Predloženi rad nosi beskompromisnu individualnost sa težnjom da se stvori osjećaj funeralnog objekta kao autentičnog umjetničkog djela. Takav pristup obavezuje na respektabilnost prema stavu autora. Ipak, pri takvom stavu, funkcionalni aspekt objekta kao i samog groblja se, utisak je, u određenoj meri stavlja u drugi plan kao žrtva postavljenom cilju koji je ostvaren u znatnoj mjeri.

RAD POD ŠIFROM "13111"			
	KRITERIJUMI	BODOVI	OSTVARENI BODOVI
1	Prostorni kriterijumi - prostorni koncept rješenja, odnos djelova i cjeline prostora, arhitektonske vrijednosti, prostorni komfor, kvalitet prostora, inženjerska racionalnost i tehnička izvodljivost	0-30 bodova	25
2	Programski kriterijumi - funkcionalnost i funkcionalna opravdanost rješenja, racionalno korišćenje prostora, poštovanje i ispunjavanje konkretnog zadatka i prostornog programa	0-30 bodova	26
3	Estetski kriterijumi - originalnost, inovativnost, izvornost i kreativna posebnost, cjelovitost i dosljednost rješenja - ostvareni vizuelni efekat unutar i van predmetnog područja	0-15 bodova	15
4	Ekološki kriterijum - odnos prema zaštiti, očuvanju i unapređenju kvaliteta životne sredine, održivo korišćenje prirodnih resursa, energetska efikasnost i korišćenje obnovljivih izvora energije	0-15 bodova	11
5	Ekonomski kriterijum - ekonomičnost i ekonomski aspekti projektovanog rješenja, ekonomska adekvatnost rješenja u konkursnom zadatku, racionalnost i praktičnost, pouzdanost u korišćenju i eksploataciji, predviđeni troškovi održavanja u odnosu na karakter prostora	0-10 bodova	9
UKUPNO			86

4. RAD POD ŠIFROM „44357“ (otkup)

Ovaj rad se izdvaja kompozicijom izgrađenih volumena u kojoj su skulpturalne forme pojedinih segmenata okupljene u ortogonalnom poretku oko prostranog glavnog platoa - „Trga ispraćaja“, koji dominira kompleksom. Iz ovog prostora korisnici se postepeno spuštaju u prostor groblja i uvode u nove sadržaje koji su pažljivo pozicionirani u odnosu na nivelaciju terena.

Žiri ističe adekvatno odabran položaj objekta, generalno zoniranje površine groblja i predloženo uklapanje zelenila i raznovrsnih nivelacionih elemenata. U smislu parternog uređenja, prostorno i konceptualno rješenje je u potpunosti prilagođeno terenu bez usjecanja hodnih linija a u međuprostoru su postavljeni geometrijski blokovi grobnica klasično poređani - bez upotrebe zelenila, dok je zelenilo projektovano u manjim oazama. Kombinovane su kvadratne urbane forme sa kružnim formama. Poseban kvalitet

predstavlja i detaljan prikaz dizajna mobilijara i urbane opreme koji kombinuje funkcionalnost, estetiku i kontinuitet sa širim arhitektonskim okruženjem.

Ukupnom utisku doprinosi ubjedljiva grafička obrada rješenja ali se glavni vertikalni volumen, gradskoj slici nameće kao izrazito sakralni a ne funeralni objekat. U tom smislu, jasna dominacija „kule svijeća“ nije afirmativno ocjenjena budući da se radi o zajedničkom objektu različitih vjeroispovjesti. Kada je funkcija u pitanju i uslovi korištenja u trećoj klimatskoj zoni, hitni segmenti su neprihvatljivi. Kao nedostatak, uočava se prevelika razuđenost objekta, preduge komunikacije i nedovoljno promišljena organizacija gasulhane.

RAD POD ŠIFROM "44357"			
	KRITERIJUMI	BODOVI	OSTVARENI BODOVI
1	Prostorni kriterijumi - prostorni koncept rješenja, odnos djelova i cjeline prostora, arhitektonske vrijednosti, prostorni komfor, kvalitet prostora, inženjerska racionalnost i tehnička izvodljivost	0-30 bodova	21
2	Programski kriterijumi - funkcionalnost i funkcionalna opravdanost rješenja, racionalno korišćenje prostora, poštovanje i ispunjavanje konkretnog zadatka i prostornog programa	0-30 bodova	21
3	Estetski kriterijumi - originalnost, inovativnost, izvornost i kreativna posebnost, cjelovitost i dosljednost rješenja -ostvareni vizuelni efekat unutar i van predmetnog područja	0-15 bodova	14
4	Ekološki kriterijum - odnos prema zaštiti, očuvanju i unapređenju kvaliteta životne sredine, održivo korišćenje prirodnih resursa, energetska efikasnost i korišćenje obnovljivih izvora energije	0-15 bodova	12
5	Ekonomski kriterijum - ekonomičnost i ekonomski aspekti projektovanog rješenja, ekonomska adekvatnost rješenja u konkursnom zadatku, racionalnost i praktičnost, pouzdanost u korišćenju i eksploataciji, predviđeni troškovi održavanja u odnosu na karakter prostora	0-10 bodova	9
UKUPNO			77

5. RAD POD ŠIFROM „59312“ (pohvala)

Poseban kvalitet ovog rada predstavljaju dobro projektovani ambijenti objekta, skladno oblikovani prostori kapele i gasulhane i promišljena enterijerska rešenja. Rad se izdvaja specifičnim arhitektonskim pristupom i monumentalnim prilazom zajedničkom trgu na kojem se nalaze sve tražene funkcije. Zenitalno osvetljenje kapela i drugih prostora stvara poseban karakter u kreiranju atmosfere ovih prostora, dajući pritom dodatan kvalitet namjeni objekta. Velikom zajedničkim platom koji povezuje sve predviđene funkcije tražene konkursnim zadatkom, težilo se ravnoteži između integrisanosti i intimnosti.

Kvalitetne vizuelne sekvence, uspostavljene promišljenom interakcijom spoljašnjeg i unutrašnjeg prostora su najuspjeliji segment ovog projekta. Rad posjeduje veoma uspešna rješenja pojedinačnih funkcionalnih cjelina, ali ga konceptualna postavka segmenata u dva nivoa u izvesnoj meri kompromituje. Nepovoljno je ocjenjeno denivelisano ulaženje u prostor za izlaganje pokojnika pravoslavne konfesije - tako da ne postoji direktna veza ovog prostora sa zajedničkim trgom.

Manje pažnje je posvećeno nivelaciji prostora groblja, tako da se javljaju velike zone prostora koje nemaju odgovarajuću pristupačnost i upotrebnost. Rješenje groblja znatno odstupa od racionalnog pristupa i utilitarnosti.

6. RAD POD ŠIFROM „17880“ (pohvala)

Zahvaljujući dominantnoj poziciji lokacije na brdu Jasikovac, ispravna je interpretacija autora da objekat „traži“ da bude čitljiv znak u širem prostoru. Oblikovanje počiva na kompoziciji čiju suštinu čine dva istovjetna kubusa, koji dominiraju iznad dvaju kapela u prizemlju. Akcentuju kompoziciju i osvetljavaju, zenitalno, holske prostore u kapelama. Omogućavaju, takođe, emitovanje svjetlosti prema nebu, noću, iz unutrašnjosti objekta. Ovaj momenat daje šansu za specifične svjetlosne efekte prilikom procesa izlaganja

Rad je besprekorno odgovorio funkcionalnim zahtjevima i uslovima korištenja u trećoj klimatskoj zoni. Kod obje kapele, hol ispred prostorija za izlaganje pokojnika, adekvatno je dimenzionisan. Dobrih proporcija, kao i ostali prostori. Predloženi sadržaji, neophodni za funkcionisanje predmetnih objekata logično su postavljeni i nalaze se u optimalnoj interakciji svih segmenta objekata. Prateći sadržaji, sekundarnih funkcija, locirani su u posebnom objektu, pozitivno marginalizovanom koji, zbog toga ne učestvuju u vizuelnom doživljaju dominantne kompozicije dvaju kapela. Tri potpuno nezavisna objekta omogućavaju faznu gradnju, što je u skladu sa raspisom konkursa i predstavljaju dobar ekonomski faktor.

Kada su u pitanju rješenja platoa ispod glavnog trga, kao i sama organizacija i nivelacija groblja, oni su u radu obrađeni daleko ispod nivoa tretmana samih objekata.

KONKURSNI ŽIRI:

-**Sonja Simeunović - Vuković**, dip.inž.arh. - predsjednik žirija;

-**Srdan Tadić**, dipl. inž. arh. – stručni član žirija;

-**Dr Rifat Alihodžić**, dipl. inž. arh. – stručni član;

-**Dr Grozdana Šišović**, dipl. inž.arh. – stručni član;

-**Aleksandra Vukićević**, dipl. inž. pejzažne arh. – stručni član;

-**Ivana Medojević**, spec. arh. – stručni član žirija;

-**Mr Viktorija Nikolić**, dipl.inž.arh. , – stručni član.

Crna Gora
Opština Berane

Adresa: ul IV crnogorske br.1
84300 Berane, Crna Gora
tel: +382 51 231 973
fax: +382 51 233 357
e-mail: arhitekta@berane.co.me

Broj: 13-333/23-100/2
Berane, 29.09.2023.

IZVJEŠTAJ O OTVARANJU PODATAKA O AUTORIMA

NAZIV KONKURSA:

Konkurs za idejno arhitektonsko - urbanističko rješenje objekta – novo gradsko groblje u Beranama

RASPISIVAČ KONKURSA:

Opština Berane – Služba glavnog gradskog arhitekta
Ul. IV Crnogorske brigade br. 1
84 300 Berane

www.berane.me / www.berane.me/glavni_gradski_arhitekta-2

ČLANOVI ŽIRIJA :

- **Sonja Simeunović - Vuković**, dipl.inž.arh. - predsjednik žirija;
- **Srđan Tadić**, dipl. inž. arh.– stručni član žirija;
- **Dr Rifat Alihodžić**, dipl. inž. arh. – stručni član;
- **Dr Grozdana Šišović**, dipl. inž.arh. – stručni član;
- **Aleksandra Vukićević**, dipl. inž. pejzažne arh.– stručni član;
- **Ivana Medojević**, spec. arh. – stručni član žirija;
- **Mr Viktorija Nikolić**, dipl.inž.arh. , - stručni član .

IZVJESTIOCI:

- o **Snežana Marsenić**, dipl.inž.građ.
- o **Marjan Obadović**, dipl.ecc.

Nakon donešene Odluke Žirija, sačinjen je Izvještaj Žirija, nakon čega se pristupilo otvaranju podataka o autorima, i to redom kako su pristizali konkursni radovi:

R.BR.	ŠIFRA	AUTOR/AUTORSKI TIM
01.	32701	Regaip Adem, Pelin Çatikkaya, Berkay Türk, Turska
02.	18212	Selcuk Kismir, Meltem Celik Kismir, - Turska
03.	92023	Mirko Milanović, Jelena Grba, - Srbija
04.	59312	Cemre Onerturk, Ege Cakir, - Turska
05.	CEM888	Denis-Jaguar, - Nigerija
06.	13513	dr Miroslava Petrović Balubdžić, prof Mihailo Timotijević, - Srbija
07.	1a2b3c	Novica Mitrović, - Crna Gora
08.	53528	Ilgin Sengun- Turska
09.	13579	Ar. Kunvar Vikram Singh, Er. Kunvar Preetam Singh, - Indija
10.	94730	Yeison Salazar Montoya- Kolumbija
11.	44357	dr Snežana Vesnić, dipl.inž.arh. i dr Vladimir Milenković, dipl.inž.arh. Sinisa Savatijević, m.arh., Marko Čekanović, inž. arh., Luka Ivančević, indž.arh., Filip Vasić, m.arh.- Srbija
12.	13666	Elena Bogomaz, Vladimir Konopatsky, Nadezhda Labunets, Ivan Solovev, Rusija
13.	17880	Dušan Vlahović, Jelena Mededović, Nikola Bulatović- Crna Gora
14.	16161	Ana Virijević, mast.inž.arh - Srbija

Konkurs za idejno arhitektonsko – urbanističko rješenje objekta Novo gradsko groblje u Beranama

15.	13111	Dušan Stojanović dia, Pavle Stamenović dia; ko-autor; Anja Ljujić M.Arch, saradnik: Lazar Petrović M.Arch - Srbija
16.	LNS998	Ana Dobrašinović, Nađa Radulović- Crna Gora
17.	23847	Gomilanović Ksenija, Milaš Nađa, Balandžić Jovan, Nurković Kenan, Dragišić Anđela, Filipović Ivana- Crna Gora

Obradili:

- **Snežana Marsenić**, dipl.inž.grad.
Snežana Marsenić

- **Marjan Obadović**, dipl.ecc.
Marjan Obadović

Verifikovali članovi Žirija:

- **Sonja Simeunović - Vuković**, dip.inž.arh. - predsjednik žirija;

Sonja Simeunović

- **Srđan Tadić**, dipl. inž. arh. – stručni član žirija;

Srđan Tadić

- **Dr Rifat Alihodžić**, dipl. inž. arh. – stručni član;

Rifat Alihodžić

- **Dr Grozdana Šišović**, dipl. inž.arh. – stručni član;

Grozdana Šišović

- **Aleksandra Vukićević**, dipl. inž. pejzažne arh.– stručni član;

Aleksandra Vukićević

- **Ivana Medojević**, spec. arh. – stručni član žirija;

Ivana Medojević

- **Mr Viktorija Nikolić**, dipl.inž.arh. ,– stručni član.

Viktorija Nikolić

